ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7644
Опис № 14
Архівний № 984

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 6117

НАЧАТО 27 июля 1946 г.

ОКОНЧЕНО 18 июня 1955 г.

Богатыренко
Дарья Моисеевна

На 6 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7644
Опис № 14
Архівний № 984

Бібліографія

Другий том „Історії дипломатії“

Професор А. СІДОРОВ

★

иходом II і III томів «Історії атії» закінчена робота, почата ькими істориками ще до Вітчиз- війни. Подібної роботи немає в й літературі. Її створення—без- ий показник росту нашої істо- науки.

ий том «Історії дипломатії»*) ений дипломатії в новий час з о 1919 рік. Цей період занепаду зму, що почався, період перероо- старого, «вільного» капіталізму в ізм, період повалення капіталіз- РСР силами Жовтневої революції, крила нову еру в історії люд-

и другого тому виходили з без- о положення, що зовнішня і дипломатія керівних імперіа- х держав визначалась особли- розвитку імперіалізму цих дер- ідкорялась завданню переділу к найсильнішими державами.

ля 70-х років в діяльності ди- на видне місце починає вису- оротьба за колонії (стор. 4). У сті з ленінською теорією імпе- в книзі вдало показані особли- еріалізму і зовнішньої політи- их держав, тісне співробітни- оматів з військовими колами в майбутньої світової війни.

у цій справі належав німець- еріалізму та його дипломатії. ша приступила до створення вій- аліції, центром якої став Бер- р. 3). Ще в 70-х роках Біс- нув встановити гегемонію в ершим кроком на цьому шляху ьковий розгром Франції. Але дипломатія на чолі з Горчако- пила проти Німеччини. «Події у утвердили Бісмарка в пере- що російська дипломатія — противник німецької агресії. ого ненависть до Росії» (стор. ика Бісмарка полягала в то- сілякими заходами добитися по- Росії. Він всіляко провоку- днення між Росією, з одного глією та Туреччиною з дру- ом з тим він заважав Росії омогу слов'янським народам ах, які прагнули до незалеж-

інському конгресі Бісмарк по- глії та Австрії позбавити ачної частини плодів своєї (стор. 50), з[illegible] в Сан ку догово[illegible]

«сфер впливу» в відсталих країнах. «Це стає основною справою німецького капіталізму» (стор. 107). Проте добитися його можна було лише за рахунок переділу світу. Німеччина загарбує Кіао-Чао у Китая, заграє в бурами, намагається видати себе «другом» мусульманства, добивається концесії на побудову Багдадської залізниці, приймає програму будівництва морського флоту, спрямовану проти Англії; провокаційно штовхає російську політику на шлях експансії на Далекому Сході. Логічним кінцем такої політики було створення спочатку англо-французької Антанти (1904 рік), а пізніше англо-російської угоди 1907 року.

В 1908 — 1911 рр. ще більше загострилася морська суперечка між Німеччиною та Англією, посилилися російсько-німецькі і російсько-австрійські суперечки на Балканах. Під час боснійського кризису 1908—1909 рр. Німеччина відкрито стала на бік Австрії і в ультимативній формі зажадала від Росії визнання анексії Австро-Угорщиною Боснії і Герцеговини, що «до краю загострило відносини між Німеччиною і Росією» (стор. 198).

На великому новому і цікавому матеріалі книга показує механіку розгортання першої світової війни. Вона була викликана, говориться в «Історії дипломатії», в першу чергу «боротьбою за переділ колоній і сфер впливу. Основну роль грало при цьому суперництво між Німеччиною та Англією. Англія захищала від Німеччини свою морську і колоніальну першість. Не могла вона допустити і німецької гегемонії в Європі. Для Франції німецькі домагання на гегемонію являли ще більшу загрозу. Немале значення мала звичайно і політика російського царизму; проте вона грала порівняно підлеглу роль, і перебільшувати її впливу не слід» (стор. 6).

«Історія дипломатії» рішуче виправляє антинаукові і шкідливі погляди, які поширювалися в свій час М. М. Покровським та його «школою», ніби царська Росія грала роль основного фактора, який викликав світову війну. Ця конференція бере свій початок від помилкової статті Ф. Енгельса про зовнішню політику російського царизму; на [illegible] якої вказав Й. В. Сталін в

задумував пряме зрадництво Росії» (стор. 263).

Під час війни зусилля дипломатії обох сторін були спрямовані в першу чергу до того, щоб виправдати свої уряди, «довести», що вони «ведуть лише оборонну війну». В цьому дипломатії старанно допомагали соціал-шовіністи з II-го інтернаціоналу. Потім дипломатії обох коаліцій розгорнули діяльну вербовку союзників. Методи підкупу, обману, дуті обіцянки — все було пущено в хід, аби тільки завербувати нового союзника. Сторінки, які малюють вступ у війну Туреччини, Болгарії, Італії, Румунії, читаються з інтересом, що не послаблюється.

Імперіалістична війна викликала революційний кризис. Царська Росія перша не витримала випробувань війни. Тут в 1917 році здобула перемогу спочатку буржуазно-демократична, а потім соціалістична революція. Під керівництвом більшовиків була завойована і створена радянська влада. Почалась нова ера в світовій історії.

Ленінський декрет про мир, прийнятий II-м з'їздом Рад, накреслив принципові основи нової радянської зовнішньої політики. Радянський уряд звернувся до всіх народів і урядів з пропозицією укласти дипломатичний мир без анексій і контрибуцій, тобто на «справедливих для всіх без вилучення народностей умовах» (Ленін, Твори, том XXII, стор. 14).

Колишні союзники Росії не відповіли на цю пропозицію. Німецький блок погодився вести переговори про укладення миру.

Брестському миру в «Історії дипломатії» відведено спеціальний розділ, в якому детально викладені всі етапи переговорів. Виразно, у всіх деталях, показані суперечки між окремими членами Четверної згоди, наявність деяких суперечок між прибічниками Гінденбурга—Гофмана, які не визнавали нічого, крім грубої сили, і другою групою—Кюльмана, яка старалася грабіжницькі умови миру прикрити посиланням на радянську національну політику.

Вперше в нашій історичній літературі питання про мир показано на фоні військового і політичного становища всіх учасників війни.

Радянській дипломатії під керівництвом Леніна, завдяки мистецтву маневрування, вдалося добитися блискучої перемоги. Треба було викривати і бороти-

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

БІЛЬШОВИЦЬКА ЗБРОЯ

Орган Сумського обкому і МК КП(б)У, обласної та міської Рад депутатів трудящих.

СЕРЕДА, 24 ЛИПНЯ 1946 року. № 146 (708)

Ціна 20 коп.

ХАТА-ЛАБОРАТОРІЯ

Хата-лабораторія є найкращим провідником досягнень агрономічної науки на колгоспні поля. Вона узагальнює досвід передовиків сільського господарства і поширює його. Колгоспні дослідники—люди творчого запалу, шукань, новатори—першими застосовують на практиці нові досягнення сільськогосподарської науки і в свою чергу невтомною дослідницькою роботою допомагають спеціалістам сільського господарства, науковим працівникам у розв'язанні основних питань розвитку нашого соціалістичного сільського господарства.

Колгоспні хати-лабораторії Сумщини до Великої Вітчизняної війни відіграли значну роль в популяризації досягнень агрономічної науки, передового досвіду і проводили велику дослідницьку діяльність, допомагаючи колгоспам завоювати високі врожаї.

До війни в області працювала 181 хата-лабораторія: в Сумському районі—16, В-Писарівському—15, Путивльському — 11 і т. д. Хати-лабораторії охоплювали своєю роботою основні галузі сільськогосподарського виробництва. Для колгоспів їх діяльність була економічно ефективною.

В 1940 році хата-лабораторія колгоспу «Ленінець-ударник», Сумського району, провадила досліди по вивченню рядкового угноєння ярової пшениці, способів і норм внесення добрив під посів гречки та інших культур.

Хата-лабораторія колгоспу ім. Орджонікідзе, Сумського району, вирощувала нові культури в області (рис, арахіс та інші). В 1940 році на ділянках хати-лабораторії зібрали на одній площі два врожаї картоплі: з першого раннього садіння по 200 цнт. з гектара, а з літнього садіння по методу академіка Лисенка врожай картоплі становив понад 400 цнт. з гектара.

Всюди у хатах-лабораторіях живим джерелом била смілива, творча думка, борючись за те, щоб від землі, від природи взяти максимум того, що вони мо-

господарства, відновлення роботи хат-лабораторій є найактуальнішим питанням.

Важливішим завданням сільського господарства в 1946—1950 рр. є всемірне підвищення врожайності і збільшення валового збору сільськогосподарських культур. Це буде досягнуто на основі значного підвищення культури землеробства й широкого використання досягнень передової сільськогосподарської науки.

Яке велике поле діяльності для хат-лабораторій, який неосяжний простір для допитливої думки дослідника! Як підвищити врожай сільськогосподарських культур, зокрема ярої пшениці, гречки, проса? Як завоювати високий урожай за всякої погоди? А вивчення методів селекції і насінництва, що прискорює одержання високоврожайних сортів зернових культур! Запровадження трав у сівозміни, раціональне удобрення грунту, застосування зеленого добрива-люпину в північних районах області. Вирощування нових культур, зокрема коксагизу. Розробка цих та інших цікавих і насущних питань повинна стати основою роботи хат-лабораторій.

Передовий досвід знатного каучуковода А. А. Пармузіної, майстрів високих урожаїв буряків М. Кутової, Т. Чернишової, П. Зимогляд, М. Бойко, досвід вирощення доброго врожаю зернових має через хати-лабораторії дістати найбільше поширення.

Сьогодні ще хати-лабораторії, за незначним винятком, не працюють, але вони повинні почати свою діяльність. Бюро обкому КП(б)У нещодавно зобов'язало облземвідділ, облвідділ технічних культур, секретарів райкомів КП(б)У та голів райвиконкомів протягом літа 1946 року відновити роботу колгоспних хат-лабораторій. В першу чергу відновлюється робота їх у райнасінгоспах, у колгоспах, що займаються насінництвом овочевих культур, у колгоспах, де є агрономи і досвідчені агротехніки та

ОПЕРА

До п

За поданням у Б
Ради депутат х та
му КП(б)У на ошк

Пеп

Вивершив збиі за
культур—за 5 отовак
площі, обмолоче зібра

Голова колго Баба
Бригадир т. азін.
Косар т. К. енко.
В'язальниця ючин

ім. Ч

Вивершив збиі за
культур—за иртов
площі, обмолоч. зіб

Голова колг ирт

24 липня

Ста гляд

ОВИ

Стахановські ланкею відвойовують у прирай. Протягом двох тижнкої спеки поливала своїрії Кутової з артілі «Чбілопільського районям вологи ве-

гос
2.4
1.3
ко
га-
ва

2

Протокол допроса

1946 г. Июля мца 27го дня с. Ульяновка

Я Мопер. Уполн. Ульяновского п/п МГБ

мл. лит. мил. Петвицкий Фисла допросил гр-ну

которая прибыла с Германии.

Богатыренко Варья Моисеевна 1924 г. рождения

урожденка и житель с. Ульяновка Ульяновского

р-на Сумской области, грамотная, бр. сослов

ранее не судимая, гр-на СССР. проживающая

из крестьян.

Об ответственности за дачу ложного показания по

ст. 89 ч. 1 УССР. предупреждена. Богатырь.

Вопрос Скажите гр-на Богатыренко как и при-

каких обстоятельствах вы попали на

территорию Германии где там находи-

лись и чем занимались?

Ответ. с 1941 года по 1943 г. проживала в селе Уль-

яновка Ульяновского р-на. работала в общине

по разным работам. 17го Апреля 1943 г. я нашли

по немецким властями была угнана на

каторжные работы в Германию. г. Кирдорф.

(Австрия) работала в хозяина работала

Чернорабочей. до момента освобождения

Англо-Американскими войсками. 9го Мая 1945 г.

будучи на территории Германии и союзников

~~будучи~~ я вызывалась в шандармерию для

оформления документов которые выдавали

для всех репатриантов проживающие на

территории Германии.

В немецких лагерях и во власовских

армиях и не служила Богатырь.

Истомило какого числа в октябре м-це 1945 г. и приехала домой в село Ульяновка где и проживало по настоящее время

Больше по делу дополнить нечего потому протокол сколько слов записан верно мне прочитан.

Гасчатурян

Допросил: И/опер. Ульян. Ульяновский

Рапуль мл. лит. мл. [illegible]

Архивное 6117
пересмотрено в [illegible] СССР № 00750
и оставлено для [illegible] в архиве в агентурном фонде
как находив. в стерлик. зоне

с отражением на оперативно-справочном учете.
Пересмотрел _____
Согласны: (_____)
Начальник _____ отделения
Нач. 2 отд. УКГБ при [illegible] УССР по Сумской обл. (_____)
18.VI 1955
Бунаков

[redacted]

7/VIII [redacted] 6г

Справка. 3

Дана Ульяновским с/с Ульяновского р-на. Сумской обл. на гр-ку. Багаберенко Варвару Якимовну уроженку с. Ульяновки рожд. 1924 г. в семье - середняка. Была насильно угнана в Германию 18/IV-43 г. и прибыла на территорию Ульяновского с/с 1945 г.

В настоящее время
работаю в Тимирязив-
ском совхозе.
В чем удостоверяю
Пред. с/с [signature]
Секретарь Сущев

СПРАВКА

выдана Ульяновским РО МВД на Гр. Богатыренко Дарья Моисеевна 1924 г. по учетам РО МВД не проходит

к/ материалами не располагаем.

Нач. Ульяновского РО МВД

КАПИТАН [signature] /КАПИТАНОВ/.

Lima, 1914.

Señor Ministro de Relaciones Exteriores.

Сов Секретно

5

НАЧ УЛЬЯНОВСКОГО РО МГБ

КАПИТАНУ ТОВ

КОВАЛЕВУ.

Ульяновское РО МВД просит проверить и сообщить наличие компроматериалов на Гр Богоявленко Дарью Моисеевну ..... прибывшую из Германии.

498/сп
29/VII-46 г.

Нач Ульяновского РО МВД

КАПИТАН Крючкин КИВОЛАПО

Сов Секретно

НАЧ УЛЬЯНОВСКОГО РО МВД

КАПИТАНУ ТОВ

КОВАЛЕВУ.

Ульяновское РО МВД просит проверить и сообщить

наличие микроматериалов на Гр. Богоявленко

Проживающую на Германии.

Нач Ульяновского РО МВД

КАПИТАН [illegible]

Сущим
Богоявленко Д.М.
по Ульяновскому
Нс проходить
по [illegible]
Д.М. 464

198/
23/VI-46 г.

6

З А Д А Ч Е Н И Е:

Богданченко Дарья Васильевна 1924г. рожд. уроженка и жительница с Ульяновки, грамотная б/п. со слов ранее не судимая, Гр. СССР. происходящая из крестьян. На основании изложенного

Богданченко Дарья Васильевна с 1941г по 43г. работала в общем по разным рабочим 17 Апреля 43г насильно угнана в Германию г. Фридорф (Австрия). работала в хозяйстве до освобождения Ничем Немецким войск. 9 Мая 45г Будучи на территории Германии в связи с эвакуацией для оформления документов на репатр. уроженцев на территории Германии.

ПОСТАНОВИЛ:

Материал проверки считать законченным и направить в 1 спец Отдела УМВД Ульяновской области для хранения в архиве и дальнейшего использования.

Представить фильтрационную анкету:

К А Н К А А.

Ч л е н ы К О М И С С И И:

Допрошенный

1200

1. Фамилия Богатыренко

2. Имя Дарья 3. Отчество Мусеевна 7

4. Год и место рождения 1924 г. Сумская об Ульяновский р-н с. Причековка

5. Национальность укр 6. Партийность —

7. Профессия и специальность —

а) ~~военная~~

б) гражданская б/о СССР

8. Последнее местожительство до ~~призыва в армию~~ оккупации Сумская об с. Причековка

9. ~~Воинское звание~~

10. ~~С какого года в Красной Армии и каким военкоматом был призван~~ был в германии

11. Когда ~~и где был пленен~~ 1.4.43. по 4.5.45

12. ~~Наименование воинской части, род войск и последняя занимаемая~~ должность Арх фил 6117

13. Находился в плену (~~с какого года~~, в какой стране, ~~в каком лагере~~ и ~~что делал~~) Австрия с Франциска раб. у хозяина

14. Когда и откуда прибыл в спецлагерь или на проверочно-фильтрационный пункт НКВД 298

15. Название спецлагеря или проверочно-фильтрационного пункта НКВД 300 - 3 Упр. фр.

16. Регистрационный номер

17. Дата и место убытия

Правильность записанных на меня сведений подтверждаю

(подпись)

(подпись сотрудника, заполнявшего карточку)

„19" 6 1945 г.

8

1. Фам. Богаторенко

2. Имя Дарья

3. Отч. Мошенко

4. Год рожд. 1924 5. Место рожд. Сумская обл. Ульяновский р-н д. Пригеневка

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Сумская обл. Ульяновский р-н с Пригеневка

7. Проф. (спец.) не имеет

8. Парт. б/п 9. Нац. Укр. 10. Гражд. СССР

11. За границей был с апр. 1943 г. по май 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал:

Австрия

Работала у крестьянина

(фамилия, составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

Село Анцендорф

Город

Область ПФП-300

Республ. Австрия

фильтрацию прошел

с 1.6 1945 г.

по 1.8 1945 г.

Архфил 6117

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) Решение фильтрац. комиссии: на Родину

б) выбыл 7.8 1945 г. Сумская обл

направлен Ульяновский р-н с. Пригневка

выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен в какой лагерь, тюрьму)

в) Личное дело направлено « » 194 г. при №

в УНКВД - Сумской обл

(точное название органа НКВД—НКГБ)

г) Разные отметки

1. Фам. Богатыренко

2. Имя Дарья

3. Отчество Моисеевна

4. Год рожд. 1924 5. Место рожд. Сумская Ульяновский р-н, с. Ульяновка

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную армию с. Ульяновка

7 Проф. (спец.) не имеет.

8. Парт б/п 9. Нац. укр 10. Гражд. сер

11. За границей был с апреля 1943 г.
по 9 мая 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал:
Австрия, г. Кирдорф, работала у бауэра.

фамилия составившего карточку

Дим.

Точный адрес фильтрационного пункта: 9

Село Ульяновка, Ромны
Город
Область Сумская
Республика Укр

Фильтрацию прошел
с 11/VII 1946 г.
по 19 г.

Арх. № 6117.

Нб-1049(94)

Дактилоскопическая указательного пальца правой руки

а) Решения фильтрац. комиссии _____

Проверку считать законченной.

б) выбыл _____ 19____ г. _____

направлен

указать точный адрес

Выбыл на жительство: _____

село, город, район, область, республика или

направлен в какой лагерь, тюрьму

в) Личное дело направлено „____" _____ 19____ г. при № _____

точное название органа МВД—МГБ

г) Разные отметки Насильно угнана в Германию, освобождена союзными войсками.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 9 аркушів

дев'ять

15 06 2026 р.

Посада

Підпис

Фабрика картонажно-
полиграфических изделий
Арт. 1С 1526